

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Henrici Canisi[i] Noviomagi, Belgæ, Jn Academia
Ingolstadiensi SS. Canonum Profess. Ordinarii & Primarii,
Opera Quæ De Ivre Canonico Reliqvit**

Canisius, Heinrich

Coloniae Agrippinae, 1662

In Cap. Sciscitatus 13.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62169](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62169)

In Cap. Sciscitatus 13.

SUMMARI A.

1. Causa pluribus delegata conjunctim, omnes simul cognoscere debent.
2. Sin disjunctim, singulis cognoscendi potestas est in solidum, estque locus preventioni.
3. Clausula ita concepta, Quod si omnes interesse non possint, qua impotentia intelligatur.
4. Quid si delegatorum aliquis adesse nolit?

HAc Decretali declaratur vis hujus clausulae, quae rescriptis inferi solet, *Quod si omnes, (quibus scilicet causa delegatur) ejus cognitioni vel executioni interesse simul non possint, unus vel plures ex iis nihilominus exequantur.*

1. Praemitto ad majorem illustrationem a S. Pont. quandoque delegari causam uni vel pluribus, ut videre est passim *inf. De off. & potest. jud. deleg.* Si pluribus, id vel simpliciter sive conjunctim fit, vel disjunctim. In iis, qui simpliciter sive conjunctim per voculam, *&*, sive etiam, aut similem omnes simul delegari causae cognitioni vel executioni interesse debent. Alioquin, uno mortuo, vel aliter absente, reliqui in eadem causa procedere non possunt, *l. Duo 39, D. De re jud. l. Si cui 20, D. De receptis arbitris, & facit text. in c. Si duo*
2. *5, De procur. in 6. §. Sin disjunctim*, veluti ut omnes, aut duo, vel unus eorum causam cognoscat, hoc casu cuius delegatorum cognoscendi potestas facta est in solidum; ita ut inter eos preventioni locus sit, neque alii ulterius coepta causa se immiscere possint: nisi is qui praevenerit, infirmitate aut alia iusta causa impediatur, aut nolit eam persequi, *c. Cum plures 8, De off. & potest. jud. deleg. in 6*
3. Ubi verò clausula disjunctim ita concepta est, *Quod si omnes interesse non possint, alii vel unus ex illis*

procedat, de qua hac Decretali quaeritur, quanam impotentia per verba, non possint, vel nequeant, intelligatur. Et respondet S. Pont. utramque impotentiam intelligi, tam quae juris est, quam quae facti Juris, ut si is, cui causa simul delegata est, servus sit, vel infamis, vel excommunicatus, vel simili juris impedimento laboret, si quidem hi à jure prohibentur iudices esse, per hunc text. *Juncta Gl. & in l. Cum prator 12, §. non autem D. De jud. Facti, ut si v. g. morbo sit implicatus, si carcere vel vinculis restrictus, si absens aut aliter necessario praepeditus, cognitioni causae adesse non possit, per hunc text.* Item si verecundià prohibeatur, *text. singul. in l. Filius 15, D. De condit. institut. in l. Nepos Proculo 125, D. De verb. signif. & in l. In eadem re §. 1. D. Ex quibus caus. majores &c.* Igitur utraque impotentia his verbis, *si omnes interesse non possint*, continetur, Dum tamen is, qui impeditur, collegis suis excusationem suam legitime insinuet, *per h. text.* Ex quo rectè notat Panormit *hic*, quòd verbum impotentiae à jure vel ab homine prolatum verificetur tam de impotentia juris quam facti.

4. Quid si delegatorum aliquis nolit adesse? Quo ad proprietatem verbi impotentiae is non continetur; quia aliud est nolle, aliud non posse, *text. hic.* Attamen benignà interpretatione receptum est, ut hac clausula, *si omnes interesse non possint*, contineatur etiam is, qui interesse non vult *per h. text. Juncto c. Prudentia in princ. inf. De off. & potest. jud. deleg.* Idque in favorem causae, ne ejus cognitio differatur vel suspendatur. Aliter enim quoad ipsum nolentem, cujus nulla excusatio est; sed propter refragationem suam gravissimè est arguendus, *juxta text. in d. c. Prudentia §. adjicimus.* Atque ita finis cap. nostri supplendus & declarandus est.

In Cap. Super litteris 20.

SUMMARI A.

1. Summa hujus cap.
2. Rescriptum per fraudem sub vel obreptione impetratum in totum vitatur.
3. 8. Nemini dolus suus patrocinari debet.
4. Intellectus l. 2. C. Si contra jus vel utilitatem publ.
5. Dolus duplex, ex animo seu proposito, & re ipsa.

6. Mendacium quid.
7. Rescriptum Principis per mendacium exortum in totum non corrumpit; secus in rescripto Pont. & in foro Ecclesiastico.
9. Quis cognoscat de hujusmodi dolosa sub obreptione.
10. Sub vel obreptione ex simplicitate vel ignorantia admessa rescriptum non vitatur.
11. An hac regula locum habeat in rescriptis ad beneficia Ecclesiastica.